

Didaktické zásady

Literatura:

- Kalhous, Z., Obst, O. *Školní didaktika*. Praha: Portál, 2002.
- Šimoník, O. *Úvodní studijní materiál k oblasti školní didaktiky*. Brno: MU 2005.
- Komenský, J.A. *Analytická didaktika*. Praha: Státní nakladatelství, 1947.

Co jsou didaktické zásady?

Jsou to obecné požadavky na učitelovu vyučovací činnost, na formy výuky, metody výuky, na materiální didaktické prostředky, na poznávací činnost žáků, na učivo...

Dodržování didaktických zásad podmiňuje efektivitu výuky.

Zásady jsou vždy formulovány z hlediska určité filozofické koncepce (senzualistické, pragmatické) a ovlivňují je jednotlivé teorie vzdělávání. Odráží se v nich i prohlubující se poznání zákonitostí výuky.

Soubor didaktických zásad je v čase proměnný, některé pozbývají platnosti, jiné se objevují

Přehled didaktických zásad

- **Zásada komplexního rozvoje osobnosti žáka**
- **Zásada vědeckosti**
- **Zásada individuálního přístupu k žákům**
- **Zásada spojení teorie s praxí**
- **Zásada uvědomělosti a aktivity**
- **Zásada názornosti**
- **Zásada soustavnosti a přiměřenosti**

Nově koncipované principy:

- **Princip kulturního kontextu, princip soustředění se na klíčové pojmy, princip předchozích znalostí, princip kognitivní náročnosti, princip aktivního zpracování, princip rozmanitosti**

Komenského soustava didaktických zásad

Analytická didaktika - desátá kapitola knihy Methodus linguarum novissima, vydané po roce 1633. Tvořila doprovod učebnic, které Komenský upravil pro Švédsko

Příklady:

Kdo není připraven, aby byl vyučován, toho vyučovat nezačíněj (XXIX)

Žáku náleží práce, učiteli její řízení (XXXIV)

Příklad má vždy předcházeti, pravidlo vždy následovati a vždy budiž vymáháno napodobení (XLI)

Dlouhá a obtížná jest cesta pravidly, krátká a vydatná příklady

Kázeň budiž stálá, nikdy nepřestávající, vždy vážná, nikdy žertovná (LII)

Znáti věci znamená znáti jejich rozdíly (LXXXIX)

Všeho se máme zmocňovati tolika smysly, kolika jen možno (LXXXV)